

Unwam Emi Otode Enyoy

ANDIWET WATSON GOODMAN

ENO KE MFON
—OWO INYAMKE NYAM

UNWAM EMI OTODE ENYON

Akpa Ibuot “UNWAM EMI OTODE ENYON” edi mme iko eke esionode ke mme ufang iko Abasi emi etode nsionsio itie ke NWED ABASI. Ami monim ke akpaniko nte nwed emi ofonde akan ndida nduongode iko ABASI edi (BIBLE) NWED ABASI.

UDIANA IBUOT “IKO ABASI OTO KE ENYONG” ndien enye edi ata unwam ono mme esit emi biong ye nsatitong eti ido odongde. Edieke owo akabaresit, esinde idiok-nkpo okot Obong nnyin Jesus Christ edidung ke esit esie onyung onim ke ofri esit esie ye ukpong esie ete Jesus edi Andinyanga Abasi eyeyarade IDEMESIE ono enye onyung ono enye idara ye Emem ke ofri usung esie.

Se ntingde emi edi se ikadade itie ke uwem mi ke isua 1937, ndien akanam mbiatke utibe ebuana emi ye Obong Jesus tutu esim mfin emi.

Ndien ami mekpe ye afo ayak ofuri uwem fo ono Enye nte Andinyanga ye Obong idahaemi, edieke munam ke ntre kanga.

— Watson Goodman (1920-2002)

Jeremiah 31:3

Ke eyo oko Jehovah okowut mi idem, ete, Mmama fi nsinsi ima: mmado mfonde ido ye afo mbigi.

John 13:1

Ke ini usoro Passover mitonoke kana, Jesus ofiok ete ekem ini nte Imo idikponde ererimbot emi inyon itiene Ete; ndien ke erima emi Enye amade ikot Esiemo emi edude ke ererimbot, Enye ama mmo tutu akpatre.

Rome 5:8

Edi Abasi otim ayarare ima eke amade nnyin, ke emi Christ akpade ke ibuot nnyin ke adan-

emi nnyin isuk idide mme idiok owo kana.

John 3:16

Koro Abasi akamama ererimbot ntem, tutu Enye osio ikpon-ikpon Eyen emi Enye obonde onon, man owo ekededi eke obuotde idem ye Enye okutak, edi enyene nsinsi uwem.

Eriyarare 1:5

Onyun oto Jesus Christ, emi edide ntiense emi anamde akpaniko, andibem iso mmana ke otu mme akpa-mkpa, ye andikara ndidem ison. Enye emi amade nnyin, okonyun adade iyip Esiemo atat nnyin uruk mme idiok-ikon nnyin.

John 14:9, 10a

Jesus ete enye, Nte mmodu ye mbufo adana anyan ini emi, ndien udiogoke Mi, Philip? Owo eke okokutde Mi okokut Ete; anam didie ndien odoho ete, Wut nnyin Ete? Nte unimke ke akpaniko ete, Ami ndu ke Ete, Ete onyug odu Mi ke idem?

John 1:1 ye 14

IKO okodu ke eritogho, IKO okonyug odu ye Abasi, IKO onyug edi Abasi. . . Ndien IKO akabare edi obukidem onyug odug ye nnyin (nnyin inyug ikut ubog E-sie, utu ubog emi ikpog eyen obode ke ubok ete) ogoho ye mfon ye akpaniko.

1 Timothy 3:16

Owo ikemeke ndineni ete ido Abasi edi akwa ndibe-ghko; Edi Enye emi akayararede Idem Esie ke obukidem; Ewut Enye nte edinen ke Spirit; Enye owut idem og mme angel: Ekworo Enye ke otu mme idut, Ebuot idem ye Enye ke ererimbot. Emen Enye edok ke ubog.

Matthew 1:22, 23

Edi ofuri ghko emi okworo, man osu nte Jehovah akadade inua prophet odoho ete, Sese, eyenogho anwan eyeyomo, onyug aman eyeneren; Eyenug esio Enye enyig Immanuel, oro okworo ete, Abasi ke ododu ye nnyin.

Luke 1:35

Ndien angel ɔ̀ɔ̀ɔ̀ enye ete, Edisana Spirit eyedoro fi ke idem, odudu Andikoŋ-ŋkan eyenyuŋ ofuk fi: mmɔ̀do se idimanade eyekere Edisana, Eyen Abasi.

1 John 4:15

Owo ekededi eke edinyimede ete, Jesus edi Eyen Abasi, Abasi ododuŋ enye ke esit, enye onyuŋ oduŋ ke Abasi.

Colossae 2:9

Koro ofuri Uyoŋ Abasi ke ododuŋ Enye ke idem; mbufo enyuŋ enyene uyoŋ mbufo ke Enye.

Isaiah 9:6

Koro eyen amanade ɔ̀ɔ̀ nnyin, enɔ̀ nnyin eyen-eren: uboŋ onyuŋ

odoro enye ke afara; enyuŋ esio enye enyiŋ, Utibe, Ɔ̀ɔ̀-item, C-kpɔ̀ɔ̀ŋ Abasi, Nsinsi Ete, Ɔ̀boŋ Emem.

John 10:36

Nte mbufo edoŋ ebaŋa Enye emi Ete okonimde, ete isio Enye idoŋ ke ererimbot, ete, Afo emesuene Abasi, koro ndoŋode nte, Ndi Eyen Abasi?

Matthew 17:5

Ke ini enye osuk etinɔ̀de, sese, nyayama ikpa-enyoŋ ofuk mmɔ̀: ndien sese, uyo oto ke ikpa-enyoŋ ɔ̀ɔ̀ɔ̀, ete, Emi edi edima Eyen Mi, emi mmenemesit ye Enye; ekop uyo Esie.

JESUS ANAM NNYIN IFIOK SE ENYE EDIDE

John 13:13

Mbufo ekot Mi Andikpep ye Ọbọ, ndien emetim ekot, koro ndide se edọhọde.

John 8:23

Enye ọdọhọ mmọ ete, Mbufo eto ke isọ, Ami nto ke enyọ: mbufo edi mbon ererimbot emi, Ami ndige owo ererimbot emi.

John 9:5

Adaga ini nte ndodu ke ererimbot, ndi unwana ererimbot.

John 10:7

Mmọdo Jesus ọtọhọ ntak ọdọhọ mmọ ete, Ke akpanikọ ke ndọhọ mbufo, Ami ndi inua-otop erọ.

John 6:35

Jesus ọdọhọ mmọ ete, Ami ndi uyo uwem: owo eke etienede Mi idikpaha biọ, owo eke onyọ ọbuotde idem ye Ami idikopke nsat-itọ tutu amama.

John 8:58

Jesus ọbọhọ mmọ ete, Ke akpanikọ ke ndọhọ mbufo nte, Ami ndudu ndien Abraham edimana.

John 11:25

Jesus ọdọhọ enye ete, Ami ndi eriset ye uwem: owo eke ọbuotde idem ye Ami, okposuk edi nte enye ama akpa, enye eyedu uwem.

Matthew 14:19-21

Ndien Enye ɔnɔ mme otu owo uyo, ete, esuhɔre etetie ke mbiet; onyɔn emen uyo ition ye iyak iba oro, emenere enyin ese enyɔn, ɔdiɔn mmɔ, onyɔn obuɔn uyo, a-yak ɔnɔ mbet, mbet enyɔn eyak enɔ mme otu owo. Ndien mmɔ kpukpru edia eyuhɔ, mmɔ enyɔn etan mbubek uyo eke ɔsuhɔde, edɔn ke akpan duopeba eyɔhɔ. Ibat mmɔ emi ediade nkpo ekpere thousand owo ition, isinke iban ye nditɔwɔn.

Matthew 20:30 ye 34

Ndien sese, mbon nnan iba emi etiede ke mben-usuɔn, ke ini mmɔ ekopde ete Jesus asanɔ eba, efiori

ete, ɔbɔn, Afo Eyen David, tua nnyin mbɔm. . . Edi Jesus okop mbɔm, otuk mmɔ enyin; ndien ndo-ndo oro mmɔ ekut usuɔn enyɔn etiene Enye.

Luke 5:4-6

Ke Enye ama eketin iko okure, ɔdɔhɔ Simon ete, ewat ewɔrɔ ke udem, enyɔn eduɔnɔ iyire man emum iyak. Simon ɔbɔrɔ ete, ɔbɔn, nnyin ikakpa utom ofuri okoneyo, inyɔn imumke baba nkpo kiet: edi ke uyo Fo nyeduɔk iyire. Ndien ke ini mmɔ enamde ntre, mmɔ ekuk ata ediwak iyak emum, ndien iyire mmɔ ɔtɔnɔ ndiwaha.

6 JESUS CHRIST EDI ANDINYANA YE OBONG

John 1:3

Oto ke Enye ekenam kpukpru ḡkpɔ; ndien mitoho ke Enye, i-namke ḡkpɔ baba kiet eke ekenamde.

Rome 14:9

Koro Christ akakpa onyung odu uwem abaga ḡkpɔ emi, man Enye ekpedi Obɔḡ mme odu-uwem ye mme akpa-mkpa.

1 Corinth 1:9

Abasi edi anam-akpaniko, emi okokotde mbufo ete ediduk nsaga ye Eyen Esie Jesus Christ Obɔḡ nnyin.

Hebrew 1:2

Abasi. . . ke ukperedem ini emi ama etiḡ ɔno nnyin ke Eyen; emi

Enye ekemekde onim, ete edidi andinyene kpukpru ḡkpɔ, okonyung adade ubok Esie obot ekondo.

Utom mme Apostle 2:36

Mmodo yak ofuri ufok Israel etim efok ete, Abasi ama anam Enye edi Obɔḡ ye Christ, kpa Jesus emi mbufo ekewotde ke cross.

Colossae 1:16

Koro ke Enye ke ekebot kpukpru ḡkpɔ ke enyung ye ke isung, se enyin owo okutde ye se enyin owo mikwe, mme mmo edide ndidem, mme edide mbong, mme edide mme andikara, mme edide mme ada-idaha; ekebot kpukpru ḡkpɔ oto ke Enye, enyung ebok kpukpru ḡkpɔ eno Enye.

JESUS CHRIST EDI EBIERE IKPE KPUKPURU OWO 7

Rome 14:10

Nsinam ndien afo ekpede ikpe ɔnɔ eyen-ete fo? mme nsinam afo esede eyen-ete fo ke mbio? Koro kpukpru nnyin iyeda ke iso itie-ikpe Abasi.

John 5:22

Ete inyụn ikpehe ikpe baba owo kiet, edi akayak kpukpru eribierekpe esin Eyen ke ubɔk.

Utom mme Apostle 10:42

Abasi onyụn ɔnɔ nnyin uyo ete ikwɔrɔ inɔ mbio-obio, inyụn idi ntiense ite Emi edi Enye emi Abasi okonimde ete edi Ebierikpe ɔuɔ mme odu-uwem ye mme akpa-mkpa.

Rome 2:16

Ke usen eke Abasi edibierede ndibe ɲkpɔ owo ke ubɔk Jesus Christ, nte gospel mi owutde.

2 Timothy 4:1

Ke iso Abasi, ye ke iso Christ Jesus, emi edikpede ikpe mme odu-uwem ye mme akpa-mkpa, mmada eriyarare Esie ye Ubɔn Esie ɲwuk fi nte, Kwɔrɔ iko Abasi.

Matthew 25:32

Ndien eyebon kpukpru mme idut ke iso Esie: Enye eyenyụn abahare mmɔ kiet ye eken, nte emi ekpemerɔn abaharede erɔn ye ebot.

8 UBOHO EMI OTODE CHRIST IKPON-IKPON

John 14:6

Jesus ɔbɔɔ enye ete, Ami ndi usun̄ ye akpanikɔ ye uwem: owo baba kiet itieneke Ete, ibɔhɔke ebe ke Ami.

John 8:24

Mmɔdo ndɔhɔ mbufo nte, Mbufo eyekpaɔa ke mme idiɔk-ɔkpɔ mbufo. Koro ke mbufo minimke ke akpanikɔ ite Ami ndi Enye, mbufo eyekpaɔa ke mme idiɔk-ɔkpɔ mbufo.

Utom mme Apostle 4:12

Erinyaɔa inyun̄ itoho ke baba owo kiet efen: koro enyiɔ baba kiet efen inyun̄ iduhe eke enɔde

ke otu owo ke idak ikpa-enyɔɔ, eke enyenede ndida nnyaɔa nnyin.

1 Corinth 1:30

Edi mbufo edi ubon emi Enye okobonde ke Christ Jesus, emi Abasi akanamde akabare edi ifiɔk ɔɔɔ nnyin, kpa edinen-ido, ye erikabare-ndiedisana, ye uwɔɔɔ-ufin.

Luke 19:10

Koro Eyen Owo ekedi ndiyom ndinyun̄ nnyaɔa se isopde.

John 10:9

Ami ndi inua-otop: edieke owo ekededi ebete Mi oduk, enye eyekut erinyaɔa, eyenyun̄ ebe oduk, onyun̄ ebe ɔwɔɔ, okut se adiade.

Hebrew 7:25

Ke ntak emi Enye onyụn eke-
me ndinyan̄a mm̄o emi esan̄ade
ke Enye ekpere Abasi ụyoh̄o-
ụyoh̄o, sia Enye odude uwem ke
nsinsi ndinam mkpe-ub̄ok n̄n̄o
mm̄o.

Hebrew 5:9

Ndien ke ema ekenam Enye
of̄on ama, Enye akabare edi ntak
nsinsi erinyan̄a ụn̄o kpukpru owo
emi ekopde uyo Esie.

Eriyarare 5:9

Ndien mm̄o ekw̄o obufa ikw̄o
ete, Afo omodot ndida ụwed,
ndinyụn ndianare mme ufik-ụkp̄o
esie; koro ekewotde Fi, Afo ama

onyụn̄ ada iyip Fo osio owo ke
kpukpru esien, ye usem, ye obio,
ye idut, afak mm̄o ụn̄o Abasi.

Colossae 1:12-14

Emi akanamde nnyin idot ndi-
buana ke udeme nti owo ke ụn̄wa-
na: emi okosiode nnyin ke o-
dudu ekim, esin ke Obio Ub̄o
Eyen Ima Esie: emi nnyin inye-
nede ub̄oh̄o-ufin ke Enye, kpa eri-
fen mme idiok-ụkp̄o nnyin.

Titus 2:14

Emi akayakde Idem Esie ụn̄o
kabaṅa nnyin, man Enye afak
nnyin osio ke kpukpru mme i-
diok-ụkp̄o, onyụn̄ anam nnyin
asak-ub̄ok ik̄ot Esie, emi isinde
esit inam nti utom.

10 USIO ISOP EMI OTODE UDUOK IYIP CHRIST

1 Peter 1:18, 19

Sia efiokde ete, ikadaha mbiara nkpɔ, kpa silver ye gold, ifak mbufo isio ke ndisime edu uwem oro okotode mme ete ebe osim mbufo; edi ekada iyip eke ɔsɔnde urua efak mbufo, nte iyip eyen-erɔn eke ananade ndo onyung ananade ntɔi, kpa eke Christ.

Rome 5:9

Ŋwanwaediso ndien, sia ema enam ikpe etebe nnyin ke emi ke iyip Esie, ke eyenyana nnyin esio ke iyat esit oto ke Enye.

Hebrew 9:14

Ŋwanwaediso ke iyip Christ, emi ke odudu nsinsi Spirit aka-

wade Idem Esie ɔnɔ Abasi nte ata edisana uwa, ediyet esit mbufo, anam mbufo ebɔhɔ utom mkpa, enyung enam nkpɔ enɔ Abasi uwem.

Ephesus 1:7

Nnyin inyung inyene ubɔhɔ-ufin nnyin ke Enye oto ke iyip Esie, kpa erifen mme idiok-nkpɔ nnyin, adana nte mfɔn Esie awakde.

1 John 1:7

Edi edieke nnyin isanade ke unwana, kpa nte Enye odude ke unwana, nnyin imoduk nduk ye kiet eken, ndien iyip Jesus Eyen Esie eyet nnyin isana ke kpukpru mme idiok-nkpɔ.

EDINYANA NTO MBUOTIDEM KE CHRIST 11

John 6:28, 29

Mmọ ete Enye ndien, Nnyin idisana didie inam utom Abasi? Jesus ọbọrọ mmọ ete, Emi edi utom Abasi, ete, mbufo ebuot idem ye Enye emi Enye ọkọdọnde.

Rome 5:1

Mmọdo sia ema ekeda mbuotidem enam ikpe etebe nnyin, nnyin imenyene emem ye Abasi oto ke Ọbọn nnyin Jesus Christ.

John 20:31

Edi ewet mmọ emi, man mbufo enim ke akpanikọ ete Jesus edi Christ, Eyen Abasi; man, ke erinim ke akpanikọ, mbufo ekpenyene uwem ke enyiọ Esie.

Ephesus 2:8, 9

Koro ke mfon ke ema enyana mbufo oto ke mbuotidem: erinyana emi inyun itoho mbufo; edi Abasi ọnọnọ: itoho se mbufo enamde, mbak owo baba kiet edibure mbure.

Galatia 5:6

Koro ke Christ Jesus erina mbobi ifonke nkpa, erinyun ntre ndina mbobi ifonke nkpa, edi mbuotidem emi anamde utom ke ima.

1 John 5:4

Koro kpukpru owo eke Abasi okobonde ekan ererimbot; ndien emi edi erikan eke akakande ererimbot, kpa mbuotidem nnyin.

Psalm 103:17

Edi ima Jehovah ebigi ke nsi-nsi-nsinsi ye mmọ eke ebakde enye, edinen ido esie onyụ ebigi ye nditọ nditọ.

Micah 7:18

Anie Abasi ebiet fi, ke efen mme ukwan-ḡkpọ, ke adahado ke idioḡk ido owo udeme esie emi esuhode? Ikohokede iyaresit esie ke nsinsi: koro enye adatde esit ndifon ido.

Psalm 103:11

Koro adana nte enyọḡ okonḡde akan isọḡ, kpa ntre ke ima esie okpon ye mmọ eke ebakde enye.

Titus 3:5

Itoho ke ḡkpọ eke nnyin inamde ke edinen ido, edi oto ke mbom Esie ke Enye akanyaḡa nnyin, otọḡ ntak obot nnyin ke eriyet nnyin isana, onyụ anam nnyin iworo idi obufa ke odudu Edisana Spirit.

ḡwed Esemẹ 3:22, 23

Ima Jehovah esin nnyin iku-tak, koro mbom esie mikureke. Mmọ edi mbufa kpukpru use-nubok.

Psalm 108:4

Koro ima fo omokpon akan mme heaven: akpaniko fo omonyụ osim ikpa-enyọḡ.

2 Corinth 5:20

Ntre ke nnyin idi mme isug-
utom emi idide ke enyiᅇ Christ,
nte ᅇkpᅇ eke Abasi adade nnyin
ekpe ye mbufo: imekpe mbufo
ubᅇk ke ibuot Christ, ekabare etie
ke emem ye Abasi.

Genesis 7:1

Ekem Jehovah ᅇᅇᅇᅇ Noah,
ete, Afo ye ofuri ufᅇk fo eka eke-
duk ke ubom oro; koro afo ke
ᅇkut nte enende ke iso mi ke
eyo emi.

Isaiah 1:18

Jehovah ᅇᅇᅇᅇ ete, Mbufo edi
ndien, nnyin ikpe ikᅇ: mme idiᅇk
ido mbufo ekpetie nte iduot, eye-

fia nte snow; ekpeyibe nte crim-
son, eyekabare nte idet erᅇᅇ.

Isaiah 55:1

Ho, mbufo kpukpru emi itᅇᅇ
asatde, edi ke mmᅇᅇ! ye owo eke
minyeneke okuk! mbufo edi edep
enyuᅇ edia! enyuᅇ edi edep wine
ye mmᅇᅇ-eba, idige ke okuk, i-
nyuᅇ idige ke ekᅇm-urua.

Eriyarare 22:17

Spirit ye ᅇwan-ndo edᅇᅇᅇ ete,
Di. Owo eke onyuᅇ okopde, yak
enye ᅇᅇᅇᅇ ete, Di. Owo eke itᅇᅇ
asatde, yak enye edi. Owo eke a-
made, yak edi edibᅇ mmᅇᅇ u-
wem ke ikpikpu.

14 IDIGHE KPUKPRU OWO EDI NDITO ABASI

Philippi 2:15

Man mbufo ekunyene ubiom-
ikpe, ekunyun enyene ndudue, edi
edi ndito Abasi eke enanade ndo
ke ufot nkwakwaga ye idiok ema-
na.

1 John 3:10

Eda emi eyarare efiook ndito
Abasi ye ndito Satan; baba owo
kiet eke minamke edinen ido idi-
ge eke Abasi, ndien edi ntre ye
owo emi mimaga eyen-ete esie.

Rome 8:14, 15

Koro adaga owo nte Spirit A-
basi adade mmo usun, mmo oro
edi ndito Abasi. Koro mbufo mi-
kobohoh spirit ufin eke esinde
mbufo etogho ntak enyene ndik;

edi mbufo ekoboh spirit eke enye-
nede mmo emi edade esin ke u-
bon Abasi, emi anamde nnyin i-
kot Abasi, ite, Abba, Ete.

2 Corinth 6:17, 18

Mmodo, Jehovah onoh uyo ete,
Ewogho ke otu mmo, enyun edia-
nare eda. Ekunyun etuk nkpo
ndek baba kiet; Ndien nyedara
mbufo, Nnyun ndi Ete mbufo.
Ndien mbufo eyedi ndito iren Mi
ye ndito Mi iban. Ntem ke Jeho-
vah Ata Okpogho odohoh.

John 1:12

Edi kpukpru owo eke edarade
Enye, Enye onoh mmo unen ndi-
kabare ndi ndito Abasi, kpa mmo
emi ebuotde idem ke enyih Esie.

Mme Ijke 23:31, 32

Kuse wine ke ini enye oyibede, ke enye esemde ke cup, ke enye odukde inem-inem. Ke akpatre ke enye edidom nte urukikot, onyung etiga nte ibom.

Isaiah 5:11

Ifonke fon ino mmo eke ebakde edaha ke usenubok ebine mmin: ebigi ke okoneyo, wine obubere mmo ibuot!

Rome 13:13, 14

Yak nnyin isana ukpono-ukpono, nte owo asanade ke uwemeyo; ikusana ke otime-otime ido ye mbungwani, ikusana ke use ye mbubiam ido, ikusana ke utok ye

ufup. Emen Obon Jesus Christ esine, ekunyung ebene nkpo enim eno idiok udon obukidem.

Galatia 5:19-21

Ndien ubok-utom obukidem a-yarare, oro edi use, ye mbubiam ido, ye obukpo ido, ye erikpono-ndem, ye eribre-idion, ye usua, ye utok, ye ufup, ye iyaresit, ye ndo-mo-idem, ye ubahare, ye erisiak isio nka, ye udu, ye eriyuhon mmin, ye otime-otime ido, ye mme ido eke etiede ntre; mmodon mbufo, kpa nte mma nkebe-bem iso ndon, nte, mmo emi enamde oruk ido eke etiede ntem ididaha Obio Ubon Abasi inyene.

Mme Ijke 16:25

Enyene usun eke enende ke iso owo, edi utit esie edi usun mkpa.

Mark 10:17-22

Ekem nte Jesus ɔwɔɔde oduk usun, owo kiet efehe etiene Enye, ɔtɔɔ edɔɔ ɔnɔ Enye, onyun o-bup Enye ete, Eti Andikpep, ndinam nso man nnyene nsinsi uwem? Edi Jesus ete enye, Nsinam afo okotde Mi eti? Enye emi edide eti iduhe, ke mibɔhɔke Kiet, kpa Abasi. Cmɔfiɔk mbet, Kuwot owo, Kusin efibe, Kuyip inɔ, Kudi ntiense nsu, Kutuk owo, Kpono usɔ ye uka. Edi owo oro ɔdɔhɔ Jesus ete, Andikpep, mma nonim

kpukpru ɔkpɔ emi toto ke uyen mi. Edi Jesus owuk enyin ese enye, onyun ama enye, ete, Ijkpɔ kiet ɔsuhɔ fi; ka kanyam kpukpru se enyenede, yak nɔ mme ubuene, ndien eyenyene inyene ke heaven: nyun di disaɔa ye Ami. Edi iso ɔkpuhɔre enye ke iko oro, enye onyun ɔnyɔɔ ye mfuhɔ: koro enye edi owo emi enyenede ediwak inyene.

Matthew 22:37, 38

Jesus ɔdɔhɔ enye ete, Ma Jehovah Abasi fo ke ofuri esit fo, ye ke ofuri ukpɔɔ fo, ye ke ofuri ekikere fo. Emi edi akamba ye ebe-iso item.

James 1:22

Yak mbufo edi mme anam-ikɔ, ekudi mme andikokop ikpɔŋ-ikpɔŋ, ebiāŋa idem.

1 Corinth 6:9, 10

Mbufo enyūŋ enam ntem ye nditɔ-ete mbufo. Mme nte mbufo ifiokke ite, mme anam-ukwanido ididaha Obio Ubɔŋ Abasi inyene? Ekubiāŋa idem mbufo. Mbon-use, ye mme okpono-ndem, ye mme esin-efibe, ye mmɔ eke ebietde iban, ye mmɔ eke esabarede idem, ye mme inɔ, ye mme esin esit ke ŋkpɔ owo, ye mme ɔyuhɔ mmin, ye mbon idiok inua, ye mme akan owo ubok ididaha Obio Ubɔŋ Abasi inyene.

1 John 3:7, 8a

Ŋkpri nditɔ mi, ekuyak baba owo kiet ada mbufo awaha ɔkpɔŋ usūŋ: owo eke anamde edinen ido edi edinen, kpa nte Enye edide edinen; owo eke anamde idiok-ŋkpɔ edi eke Satan, koro Satan ananam idiok-ŋkpɔ toto ke eritɔŋɔ.

Ephesus 5:6

Ekuyak owo ada ikpikpu ikɔ abiaŋa mbufo; koro ke ntaƙ ido emi iyaresit Abasi etiene nditɔ ntut-utɔŋ.

Galatia 6:3

Koro edieke owo abatde idem ke ŋkpɔ ke ini enye midige ŋkpɔ, enye ababiaŋa idem.

Luke 15:32

Edi odot nnyin ndidara nnyuṅ nnem esit, koro eyen-eka fo emi ama akpa, onyūṅ odu uwem: ama osop, ndien ikut enye.

Rome 8:6

Koro erikere ṅkpṵ obukidem ɔwɔɔ mkpa; edi erikere ṅkpṵ spirit edi uwem ye emem.

James 1:15

Ekem idiok udɔṅ ama uyomo, aman idiok-ṅkpṵ; idiok-ṅkpṵ ama ɔkɔkɔri, osioṅo mkpa.

Rome 5:12

Mmɔdo, nte idiok-ṅkpṵ okotode owo kiet oduk ke ererimbot,

mkpa onyūṅ otode ke idiok-ṅkpṵ oro oduk; mkpa onyūṅ ebe osim kpukpru owo, koro kpukpru owo ema enam idiok-ṅkpṵ.

Ezekiel 18:20

Edi ukpɔṅ eke anamde idiok eyekpa. Eyen idibiomke ufen ete esie; ete idinyūṅ ibiomke ufen eyen esie; edinen ido edinen owo eyedoro enye ke idem; idiok ido idiok owo eyenyūṅ odororo enye ke idem.

Mme Ijke 11:19

Nte eti ido asaṅade ke uwem: kpa ntre ṅko ke owo eke ebinede idiok ido asaṅa etiene mkpa esie.

Luke 7:14, 15a

Enye onyụn asan̄a ekpere otuk ubiom-okpo: ndien mme andi-biom etuak eda. Enye ete, Akparawa, ndoh̄o fi nte, Daha ke enȳo. Ndien akpamkpa adaha etie, ɔt̄o n̄dit̄i iko.

Eriyarare 1:18

Ami ndi Mbemiso ye Akpatre ye Andidu uwem; ndien mma nkabare nkpa, ndien sese, ndodu uwem ke nsinsi, nnyụn nkama ukpo-h̄ore mkpa ye obio ekpo.

John 10:17, 18

Emi esin Ete ama Mi, koro Ami nyakde uwem Mi nduok,

man nkpot̄o n̄tak mbo nda. Owo baba kiet iboh̄o Mi uwem, edi Ami ke Idem Mi nyak uwem Mi nduok. Mmenyene odudu ndiyak uwem Mi nduok, mmonyụn nnyene odudu ndit̄o n̄tak mbo uwem Mi nda. Nkobo item emi ke ubok Ete Mi.

John 11:43, 44

Ndien ke Enye ama okodoh̄o ntem, Enye ofiori ke okp̄o uyo, ete, Lazarus, w̄o di. Akpamkpa ɔw̄o edi, nte ekada ɔf̄o udi ebop enye ubok ye ukot; enyụn eda ubak ɔf̄o ebop enye iso. Jesus ete mmo, Etat enye, eyak enye ɔnȳo ufok.

Deuteronomy 5:7-21

Kunyene Abasi efen ukoro ye ami.

Kunam ediso i nkpa uno idem fo, kunyung unam mbiet baba nkpa kiet eke odude ke heaven ke enyong, ye eke odude ke isong ke idak, ye eke odude ke mmong ke idak isong: kunuhoro uno mmo, kunyung unam nkpa mmo.

Kumen enyig Jehovah Abasi fo utomo ke se midige akpaniko: koro Jehovah midiyakke otomo enyig esie ke se midige akpaniko, oboro.

Kpeme usen sabbath, nyung nim enye ke edisana, kpa nte Jehovah Abasi fo okowukde fi. Nam nkpa

ke usen itiokiet, nyung nam ofuri utom fo: edi oyoro usen itiaba edi sabbath Jehovah Abasi fo. . .

Kpono usoro ye uka, kpa nte Abasi fo okowukde fi; man usen fo ebigi, man onyung ofon fi. . .

Kuwot owo.

Kunyung usin efibe.

Kunyung uyip ino.

Kunyung ubanga mbohidung fo nte ntiense nsu.

Kunyung uyom nwan mbohidung fo, kunyung usin mbumek ke ufok mbohidung fo, ke inwan esie, ye ke ofin eren esie, ye ke ofin anwan esie, ye ke enan esie, ye ke ass esie, ye ke nkpa ekededi eke enyenede mbohidung fo.

Jeremiah 23:24

Jehovah ɔdɔhɔ ete, Nte owo e-keme ndidibe ke ndibe ebiet eke ami mmendikwe enye? Jehovah ɔdɔhɔ, ete, Nte ami nyɔhɔke ke ofuri enyɔŋ ye isɔŋ?

Hebrew 4:13

Baba ŋkpɔ kiet eke odibede Enye ke enyin inyun iduhe; edi kpukpru ŋkpɔ ena iferi ye ata i-ŋwan-ŋwan ke enyin Abasi, emi nnyin isanade ŋkpɔ ye Enye.

Psalms 139:8 ye 12

Mma ndɔk ke enyɔŋ, afo odu do: mma mbri mbri mi ke obio ekpo, sese, afo odu do. . . Kpa-suk ekim inamke okim ɔnɔ fi;

edi okoneyo ayama nte uwemeyo; ekim ebiet unwana.

Luke 8:17

Koro baba ŋkpɔ kiet idibeke eke midiyarakere; inyun ifukke baba ŋkpɔ kiet eke midiwɔrɔke ina ke anwa owo efiɔk.

Job 34:21, 22

Koro enyin esie esede usun o-wo, onyun okutde kpukpru ikpat esie. Ekim iduhe, mfut mkpa i-nyun iduhe, eke mme anam-idiɔk ekemedede ndidibe do.

Mme Ijke 15:3

Enyin Jehovah edu ke kpukpru ebiet, ese mme idiɔk owo ye nti.

22 NSI-NSI UFEN MBON EMI MIBAKE ABASI

Psalm 9:17

Mme idiok owo eyefiak edem eduk ke hell, kpukpru mme idut eke efrede Abasi.

2 Peter 3:7

Edi ama edi ikpa-enyɔɔ ye isɔɔ emi edude ke emi, ikɔ Abasi okomum mmɔ onim ɔnɔ ikan; ekpe-me mmɔ enim enɔ usen eke Abasi edikpede ikpe ye mmɔ emi mi-bakke Enye, edinyuɔ osobo mmɔ.

Matthew 13:41, 42

Eyen Owo eyesio mme angel Esie ɔɔɔɔ, ndien mmɔ eyetaɔ kpukpru nkpo emi esinde owo eduɔ, ye mmɔ emi enamde ukwa-

ɔido efep ke Obio Uɔɔɔ Esie, e-yenyuɔ eduk mmɔ ke akwa ikan emi asakde: do ke eritua eyet ye erita edet eyedu.

Matthew 18:8

Edi edieke ubok fo mme ukot fo esinde fi ɔduɔ, sibe enye, top, duk; ɔɔɔ ye afo ndibe nduk uwem ye unan mme mbuɔ, akan afo ndikpenyene ubok iba mme ukot iba ndien eduk fi ke nsinsi ikan.

Matthew 25:46

Ekem mmɔ oro eyedaha eko-duk ke nsinsi ufen; edi ndinen o-wo eyeduk ke nsinsi uwem.

2 Corinth 5:10

Koro kpukpru nnyin inyene ndiworo nyarare ke iso itie-ikpe Christ; man owo kiet kiet obo utip eke ekemde ye se enye akanamde ke ikpohidem, ye nkporo oro edide eti, ye onyuu edide idiok.

Hebrew 9:27

Ndien kpa nte ema enim eno owo ndikpa ini kiet, ndinyuu nda ke itie-ikpe ke oro ebede.

1 John 4:17

Ima oworo ofon ama ke esit nnyin ntem, ete nnyin inyene uko ke usen ikpe; koro nte Enye odude uwem ke ererimbot emi, kpa ntre ke nnyin inyuu idu.

Rome 14:12

Mmodo ndien kpukpru nnyin kiet kiet iyebuk mbuk ibana idem esie ino Abasi.

Utom mme Apostle 17:31

Koro Enye omonim usen eke Enye edikpede ikpe ono ererimbot ke edinen ido, ke ubok Owo emi Enye ekemekde; Enye onyuu ada erinam emi Enye anamde Owo oro eset ke mkpa ayarare owut kpukpru owo ete edidi ntem.

2 Peter 2:9

Oboon omofiak ndinyana mmo emi ete-ede Enye nsio ke idomo, ndinyuu mmum mme idiok owo nnim ke itie ufen, tutu osim usen ikpe.

2 Corinth 8:9

Koro mbufo emefiok mfɔn Ɖbɔŋ nnyin Jesus Christ, ete, o-kposuk edi nte Enye ekedide enyene-ŋkpɔ, ke ntaƙ mbufo Enye akabare edi ubuene, man oto ke ubuene Esie mbufo ekabare edi mme enyene-ŋkpɔ.

2 Corinth 9:15

Ekɔm enyene Abasi ke enɔ Esie emi ayaƙade edeme.

Utom mme Apostle 4:33

Mme apostle enyɔŋ enɔ ikɔ-ntiense ye akwa odudu ebaƙa eriset Ɖbɔŋ Jesus: akwa mfɔn onyɔŋ odoro mmɔ kpukpru.

Titus 3:7

Man nnyin ibɔ utebe-ikpe ke mfɔn Esie, inyɔŋ ikabare idi menyene udeme, nte idori-enyin nsi-nsi uwem edide.

1 Peter 5:5b

. . . koro Abasi aƙwaƙwana ye mbon iseri, edi ɔfɔn ido ye mbon nsukidem.

Rome 5:15

Edi enɔ mfɔn Abasi itiehe nte ndudue oro; koro ndudue owo kiet akada mkpa osim ata ediwak owo; ƙwaƙwaedisɔ ke mfɔn Abasi ye enɔ emi otode ke mfɔn owo kiet, kpa Jesus Christ, awak akan ɔnɔ ediwak owo.

Utom mme Apostle 2:38

Edi Peter ɔbɔɔ mmɔ ete, Mbufo ekabare esit, enyɔn ena baptism, kpukpru mbufo, ke enyɔn Jesus Christ, man efen mme idiɔk-ɲkpɔ mbufo; ndien mbufo eyebɔ Edisana Spirit nte enɔ.

Luke 15:7

Ndɔhɔ mbufo nte, Kpasuk ntre ke idara edidu ke heaven abanɔ idiɔk owo kiet emi akabarede esit, akan nti owo anan ye efurenan, emi minyeneke se ekabarede esit ebanɔ.

Luke 13:3

Ndɔhɔ mbufo nte, idige ntre: edi ke mbufo mikabakere esit, mbufo kpukpru eyetak kpa ntre.

Matthew 3:2

Mbufo ekabare esit; koro Ubɔn Heaven ke ekpere.

Utom mme Apostle 3:19

Ekabare esit ndien, enyɔn efiak edem, man esɔhi mme idiɔk-ɲkpɔ mbufo efep; man oto do ini eridemere edito ke iso Jehovah osim mbufo.

Utom mme Apostle 17:30

Abasi ofumi ini ndisime oro; edi ke emi Enye owuk kpukpru owo ke kpukpru ebiet, ete mmɔ ekabare esit.

2 Corinth 7:10

Koro mfuhɔ ido Abasi anam owo akabare esit osim erinyanɔ, eke owo mikemeke ndiseme.

Utom mme Apostle 5:31

Abasi akada ubok nnasia Esie emenere Enye onim ke enyong, ete edi Obong ye Andinyana, man Enye on Israel erikabare esit, ye erifen mme idiok-ηkpō.

Eriyarare 3:20

Sese, ndada ke usung ntuak; edieke owo okopde uyo Mi onyung osiode usung, nyeduk ntiene enye, ndia ηkpō ye enye, enye onyung adia ηkpō ye Ami.

Ezekiel 18:21

Ndien ama edi idiok owo, ke ini enye okpōnde kpukpru mme idiok ido esie emi enye akanamde,

afiak edem, onyung onimde kpukpru mme ewuhō mi, onyung anam edinen ikpe, enye iditreke ndidu uwem, idikpaha kpa.

Matthew 6:14

Koro edieke mbufo edahadedo eno owo ke ndudue mmō, Ete mbufo ke heaven eyenyung adahado on mbufo.

Isaiah 55:7

Yak idiok owo okpōng usung esie, yak oburobut owo okpōng ekikere esie: onyung afiak etiene Jehovah: ndien enye eyetua enye mbom; etiene Abasi nnyin, koro Enye eyewak ndidahado.

Ephesus 5:11

Ekunyene mbubehe ye mme utom ekim eke miṅwomke mfri, edi ekam eda mmṵ ewṵṵ ke uṅ-wana.

1 John 2:15, 16

Ekuma ererimbot, ye se idude ke ererimbot. Edieke owo ekededi amade ererimbot, ima Ete iduhe enye ke esit. Koro ofuri-ofuri se idude ke ererimbot, mbumek o-bukidem, ye mbumek enyin, ye ikpikpu ubṵṅ uwem emi, itoho Ete, edi oto ke ererimbot.

Isaiah 1:16

Mbufo eyet idem enam esana; emen mme idiṵk ido mbufo ke enyin mi efep; etre ndinam idiṵk.

James 4:4

Mbufo iban ṅka-owo, nte mbufo ifiṵkke ite, eridi ufan ye ererimbot edi eridi usua ye Abasi? mmṵdo owo ekededi eke oyomde ndidi ufan ye ererimbot anam idem usua ye Abasi.

Colossae 3:2

Esin esit ke ṅkpṵ enyṵṅ, eku-sin ke ṅkpṵ isṵṅ.

Titus 2:11, 12

Koro mfṵṅ Abasi ama ṵbiṵṅṵre edida erinyṅṅa ṵṵṵk kpukpru o-wo; onyṅṅ ekpep nnyin ṅkpṵ, man oto do nnyin idianare ikpṵṅ idiṵk ido ye idiṵk udṵṅ ererimbot, idu uwem ke eti ibuot ye edinen ido ye ido Abasi ke eyo emi.

1 Peter 1:23

Ema ebon mbufo obufa, idige ke ubon eke edikpade, edi ke ubon eke midikemeke ndikpa, oto ke iko Abasi, emi odude uwem onyụ ebide ke nsinsi.

1 John 2:29

Edieke mbufo efiokde ete, Enye edi edinen, efiok nko ete edi Enye okobon kpukpru owo eke enamde edinen ido.

1 John 5:18

Nnyin imofioke ite, kpukpru owo emi Abasi okobonde inamke idiok. Eyen Abasi, emi Abasi okobonde, ekpeme enye, andidiok inyụ itukke enye ubok.

Ezekiel 36:26

Nyenyụ nno mbufo obufa esit, nnyụ nda obufa spirit nsin mbufo ke idem, nnyụ nsio mbufo esit enyene itiat ke obuk mfep, nnyụ nno mbufo esit enyene obuk.

2 Corinth 5:17

Ntem edieke owo odude ke Christ, ema ebote enye obufa; nkanini nkpoko ema ebe efep: sese, emekabare edi mbufa.

John 3:3

Jesus okoro enye ete, Ke akpaniko ke ndoko fi nte, Edieke owo mitoko nta imana, enye ikemeke ndikut Obio Ubo Abasi.

NDITRE NDINAM IDIOK NKPO — ERISSET KE 29 CHRIST

Galatia 5:24

Mmọ emi edide ikot Christ Jesus ema ewot obukidem ke cross, ye udon ye idiok iton esie.

Colossae 3:1-3

Edieke ekanamde mbufo eset ye Christ ndien, eyom nkpo enyon, emi Christ odude do etie ke ubok nnasia Abasi. Esin esit ke nkpo enyon, ekusin ke nkpo ison. Koro mbufo ema ekpa ema, uwem mbufo onyung odibe ye Christ ke Abasi.

Rome 6:2 ye 11

Nnyin, emi ima ikakpana iworo ikpon idiok-nkpo, idinam didie idu uwem ke esit aba? . . .Kpa

ntre nko ke mbufo ebat ete, ima ikpa iworo ikpon idiok-nkpo, edi ke idu uwem ino Abasi ke Christ Jesus.

Ephesus 2:1 ye 6

Mbufo nde ekenyung ekpana ke ndudue ye mme idiok-nkpo mbufo. . . okonyung anam nnyin iset ye Enye, onyung anam nnyin itie ke mme itie heaven ke Christ Jesus.

1 Peter 2:24

Enye ke Idem Esie obiom mme idiok-nkpo nnyin ke ikpoh-idem Esie ke eto, man nnyin ikpakpa ikpon idiok-nkpo, inyung idu uwem ino edinen ido.

Rome 6:23

Koro nkpo-eyen-utom idiok-nkpo edi mkpa, edi eno Abasi edi nsinsi uwem ke Christ Jesus Obon nnyin.

Galatia 6:8

Owo eke otode ono obukidem eyedok mbiara oto obukidem; edi owo eke otode ono Spirit, oto ke Spirit ke enye eyedok nsinsi uwem.

John 3:14, 15

Ndien kpa nte Moses ekeme-nde urukikot ke enyon ke desert, kpa ntre ke ana nte edimen Eyen Owo ke enyon: man owo ekeledi eke obuotde idem ye Enye enyene nsinsi uwem.

John 17:3

Ndien nsinsi uwem oro edi ndi-fiok Fi, ata Abasi kierakiet, ye Enye emi Afo okodonde, kpa Jesus Christ.

John 3:36

Owo eke obuotde idem ye Eyen enyene nsinsi uwem; edi owo eke mibuotke idem ye Eyen idikwe uwem, edi iyaresit Abasi osuk okobo enye.

John 5:24

Ke akpaniko ke ndoho mbufo, Owo eke okopde uyo Mi, onyuh obuotde idem ye Enye emi okodonde Mi, enyene nsinsi uwem, inyuh idukke ke ikpe, edi ama oto ke mkpa ebe oduk ke uwem.

MME UNWONO NDITIM NWUT ETE IMOBO 31 ERINYANA

Galatia 4:6

Ndien sia mbufo edide nditɔ, Abasi ama ɔbɔɔ Spirit Eyen Esie edidu nnyin ke esit ete, ikot E-nye ite, Abba, Ete.

1 John 4:13

Nnyin ida emi ifiok ite, nnyin idoduɔ ke Enye, Enye onyuu o- duɔ nnyin ke idem, koro Enye ama ɔkɔɔ nnyin udeme ke Spir- it Esie.

1 John 3:18, 19

Ŋkpri nditɔ mi, ayak nnyin ikuma ke iko-inua ye ke edeme, edi ayak nnyin ima ke erinanam ye ke akpaniko. Nnyin iyeda emi ifiok ite ida ye akpaniko, inyuu

isɔɔ esit ke iso Esie ke ŋkpɔ eke esit obiomde nnyin.

John 14:21

Owo eke enyenede mbet Mi, onyuu onimde mmɔ, enye edi o- wo eke amade Mi: ndien owo eke amade Mi, Ete Mi eyema e- nye, Ami nyenyuu mma enye, nnyuu nyarare Idem Mi nno enye.

Rome 8:16

Spirit ke Idem Esie etiene spir- it nnyin edi ntiense ete, nnyin idi nditɔ Abasi.

Isaiah 32:17

Ndien se edinen ido anamde edi emem; utip eti ido onyuu edi nduok-odudu ye ifure ke nsinsi.

CHRIST EMI EDUNDE FI KE IDEM ONO IDARESIT

Isaiah 12:3

Ndien mbufo eyekot mmọ́ ke idaresit ke mme obube mmọ́ erinya.

Rome 14:17

Koro Ubọ́ Abasi idige eridia ́kpọ́ ye erinwọ́ ́kpọ́, edi edi edinen ido ye emem ye idaresit emi odude ke Edisana Spirit.

Galatia 2:20

Ema ewot mi ke cross ye Christ; edi ke ndodu uwem; edi idige aba ami ke idem mi ke ndu uwem, edi Christ ke odu uwem ke esit mi. Ndien uwem eke ndude ke obukidem ke emi, ke ndu ke

mbuotidem, kpa mbuotidem eke nnyenede ye Eyen Abasi, emi akamade mi, okonyu ayakde Idem Esie ọ́ abaya mi.

Psalms 16:11

Afo eyewut mi usu uwem: uyuhọ́ idaresit ke iso fo; ́kpọ́ inemesit ke ubọ́k nnasia fo ke nsinsi nsinsi.

John 17:13

Edi ke emi mmọ́ nnyọ́ ntiene Fi; ndien ntin mme ́kpọ́ emi ke ererimbot, man mmọ́ enyene idaresit Mi ọ́yọ́-ọ́yọ́ ke esit mmọ́.

Rome 6:16

Nte mbufo ifiokke ite mme imo idi ifin ino nkpo ekededi eke mme imo iyakde idem ino ndisuk ibuot nno enye, ye enye edide idiok-nkpo eke osunode ke mkpa, ye enye edide nsuk-ibuot eke osunode ke edinen ido.

1 Samuel 12:15

Edi edieke mbufo midikopke uyo Jehovah, edi etut uton ke uyo Jehovah, ndien Jehovah eyeda ubok odori mbufo, kpa nte enye okodoride mme ete mbufo ke idem.

Deuteronomy 11:26-28a

Sese mfin emi mmada ufon ye isunji nnim mbufo ke iso; ufon,

edieke mbufo edikopde kpukpru mme ewuh Jehovah Abasi mbufo emi ami nwukde mbufo mfin emi; ye isunji, edieke mbufo midikopke ewuh Jehovah Abasi mbufo.

2 Thessalonica 1:7-9

Ndinyun nda nduok-odudu nno mbufo emi ekutde ukut, kpa nte Enye edinamde ye nnyin nko, ke ini emi Obon Jesus editode ke heaven obionore ke ikan emi asakde, ye mme angel odudu Esie, edisio usiene onno mmu emi mifiokke Abasi, minyun isukke ibuot ino gospel Obon nnyin Jesus; emi edidianarede ke iso Obon ye ke iso ubon odudu Esie.

NDITIN IKO NTIENSE MBAGA CHRIST EDI AKPAN NKPO

Luke 9:26

Koro owo ekededi eke edikopde but ye Ami ye ikò Mi, Eyen Owo eyekop but ye enye, ke ini Enye edidide ke Ubọ́n Esie ye Ubọ́n Ete Esie ye eke ndisana angel.

1 John 2:23

Kpukpru owo eke afań-ade E-yen inyeneke Ete: owo emi onyimedede Eyen enyene Ete nde.

Rome 10:9, 10

Koro edieke afo adade inua fo onyime ete Jesus edi Ọ́bọ́n, onyụ́n onimde ke akpanikò ke esit fo ete, Abasi akanam Enye eset

ke mkpa, eyebọ́họ́: koro owo ada esit onim ke akpanikò enyene edinen ido; onyụ́n ada inua onyime enyene erinyańa.

Philippi 2:11

Kpukpru edeme ekponyụ́n enyime ete Jesus Christ edi Ọ́bọ́n, enọ Abasi Ete ubọ́n.

Matthew 10:32, 33

Mmọ́do owo ekededi eke edinyimedede ke iso owo ete, idi okim, Ami nyenyụ́n nnyime enye ke iso Ete Mi emi odude ke heaven. Edi owo ekededi eke edikańde Mi ke iso owo, ete, idige okim, Ami nyenyụ́n ńkań enye ke iso Ete Mi emi odude ke heaven.

1 Peter 5:8

Efara ke idem enyū ekpeme; asua mbufo, kpa Satan, ke oyoyo nte lion eke okunide, oyom se e-ditade.

Ephesus 6:11

Esine ofuri ŋkpɔ-ekɔŋ Abasi, man mbufo edikeme ndiŋwana ye ŋkari Satan.

Matthew 4:1 ye 10, 11

Ekem Spirit ada Jesus ɔɔk aka ke desert, man Satan odomo Enye. . . Ekem Jesus ɔɔhɔ enye ete, Daha Mi ke usū, Satan: ko-ro ema ewet ete, Tuak ibuot nɔ Jehovah Abasi fo, nyū nam ŋkpɔ

nɔ Enye ikpɔŋ-ikpɔŋ. Ekem Satan adaha ɔkpɔŋ Enye; ndien sese, mme angel edi edinam ŋkpɔ enɔ Enye.

2 Thessalonica 2:9

Eridi abiat-ibet oro oto ke ubɔk-utom Satan, asana ye kpu-kpru odudu ye mme idiɔŋɔ ye nsu-nsu mme utibe-ŋkpɔ.

Utom mme Apostle 26:18

Nte atat mmɔ enyin, man mmɔ ekabare ewɔŋɔ ke ekim, eduk ke uŋwana, ekpɔŋ odudu Satan, e-tiene Abasi, man mmɔ ebɔ erifen mme idiɔk-ŋkpɔ ye udeme ke otu mmɔ emi enamde mmɔ esana oto ke mbuɔt-idem mmɔ ye Ami.

James 4:7, 8a

Esuk idem ndien eno Abasi; enwana ye Satan, ndien enye eye-fehe okpon mbufo; esana ekpere Abasi, ndien enye eyesana ekpere mbufo.

2 Thessalonica 2:8

Adaoro ndien eyeyarare abiat-ibet oro, emi Onon Jesus eyeda ibifik inua Esie owot enye, onyung ada eriyarare eridi Esie osobo enye.

Rome 8:35 ye 37

Anie edidianare nnyin ke ima Christ? Nte ukut edidianare, mme ndutuhon, mme isin-enyin, mme akan, mme ubuene ye unana,

mme nkpon-ndik, mme ofut? . . . Edi ke kpukpru nkpon emi nnyin imakan, inyung idodion ikan, oto ke Enye emi akamade nnyin.

1 John 3:8

Owo eke anamde idiok-nkpon edi eke Satan, koro Satan ananam idiok-nkpon toto ke eritongon. Ema esio Eyen Abasi enim ke ntak emi, man Enye akpabiat utom Satan.

Hebrew 2:14

Sia nditon ebuanade ndien ke iyip ye obuk, Jesus ke Idem Esie nko etiene ada iyip ye obuk kpa ntre; man Enye akpasana ke mkpa osobo enye emi akamade odudu mkpa, oro edi Satan.

1 Corinth 13:1

Ọkpesem usem mme owo ye eke mme angel, ndien nnyeneke ima, mmakabare nyomo uyom nte akpankpan, nnyun nsioro uyo nte ekpri ọkanika.

1 John 4:20

Edieke owo ọdọhọde ete, Mma-ma Abasi, ndien enye asua eyen-ete esie, enye edi osu-nsu; koro owo emi mimana eyen-ete esie emi enye okokutde ke enyin ike-meke ndima Abasi emi enye mi-kekwe.

Galatia 5:22, 23a

Edi mbugwom Spirit edi ima, ye idaresit, ye emem, ye ime, ye mfọn-ido, ye eti ido, ye erinam

akpaniko, ye ifure-ifure ido, ye mfara ke idem.

John 13:35

Mbufo ema ema kiet eken, kpukpru owo eyeda oro efiock ete mbufo edi mbet Mi.

John 21:16

Jesus ọtọtọ nta obup enye u-tim ikaba, ete, Simon eyen John, nte ama Mi? Simon ete Enye, Edi ntre Ọbọt, Afo ọmọfiok ete mmama Fi. Jesus ete enye, Kpe-me mme erọt Mi.

1 John 3:14

Nnyin imọfiok ite imọwọtọ ke mkpa ibe iduk ke uwem, ke emi nnyin imade nditọ-ete. Owo eke mimana-ma osuk odu ke mkpa.

Utom mme Apostle
10:39-41

Nnyin inyụn idi mme ntiense kpukpru ịkpọ eke Enye akana-
mde ke isọn mme Jew ye ke Jeru-
salem; edi mmọ ekọn Enye ke eto
ewot. Abasi anam Enye eset ke
mkpa ke ọyọhọ usen ita, onyụn
ọnọ Enye ete owut Idem, idige ke
enyin kpukpru owo, edi ke enyin
mme ntiense emi Abasi ekebemde
iso emek, oro edi nnyin, emi ika-
diade inyụn ịnwọnde ịkpọ ye E-
nye ke Enye ama ekeset ke mkpa.

John 20:26-28

Ịkọ ke usen itiaita ema ekebe,
mbet Jesus etọnọ nta ebono ke

ufọk, Thomas onyụn odu ye
mmọ. Ke ema ekeberi usun, Je-
sus edi edida ke ufọt mmọ, onyụn
ọdọhọ mmọ ete, Emem osuk odu
ye mbufo. Ndien Enye edidọhọ
Thomas ete, Nyan nnuenubọk fo,
se ubọk Mi; nyun nyanare ubọk
fo sin ke ịkọn Mi: kunyun unana
mbuotidem, edi nim ke akpanikọ.
Thomas ọbọrọ Enye ete, Ọbọn mi
ye Abasi mi.

Mark 16:9

Ke ini Jesus abakde eset ke a-
kpa usen urua, ebem iso ayarare
idem owut Mary Magdalene, emi
Enye okosiode enye demon itiaaba
ke idem.

ERISSET KE MKPA EDI AKAMBA IDORENYIN NNYIN

39

Matthew 16:21

Toto ke ini oro Jesus otogo ndiwut mbet Esie ete, Imo inyene ndika ke Jerusalem nkokut ediwak ukut ke ubok mbiowo ye ikpo oku ye mme scribe; mmo eyenyun ewot Imo, ndien ke oyo-ho usen ita Abasi eyenam Imo iset.

Rome 6:4, 5

Mmodo ke baptism nnyin ikobuhoo ye Enye iduk ke mkpa; man, nte Ete akadade ubon Esie anam Christ eset ke mkpa, kpa ntre ke nnyin nko ikpasana ke obufa uwem. Koro edieke nnyin ima ikadiana ye Enye ke mkpa

eke ebietde mkpa Esie, nnyin iyenyun idi kiet ye Enye ke eriset eke ebietde eriset Esie.

John 5:25 ye 28, 29

Ke akpaniko ke ndohoo mbufo, Ini ke edi, onyun ededi ama, eke mme akpa-mkpa edikopde uyo Eyen Abasi, ndien mmo emi ekopde eyedu uwem. . . Ekuyik nkpoo emi, koro ini ke edi eke kpukpru mme andidu ke udi edikopde Enye uyo ewonoo edi; mmo emi ekanamde se ifonde eyewonoo eduk ke eriset uwem, mmo emi ekanamde se idiockde eyenyun ewonoo eduk ke eriset ikpe.

Ephesus 1:4

Abasi ekemek nnyin ke Enye ndien ediwuk adaha ererimbot, ete nnyin ikpasana inyuj inana ndo ke iso Imo.

1 Peter 1:15

Edi kpa nte Andikot mbufo edide Edisana, mbufo nde eka-bare esana ke ofuri edu uwem mbufo.

2 Corinth 7:1

Sia nnyin imenyene mme unwo-ngo emi, ndima mi, eyak nnyin i-yet kpukpru se isabarede obuki-dem ye spirit ifep ke idem nyin, inam nti ido nnyin efon ema ke eribak Abasi.

1 Peter 1:2

Emi Abasi Ete ekemekde mmo, nte asagade ekekem ye mbem-iso ifiock Esie, emi Spirit onyuj osuk ananam mmo esana, man mmo ekpesuk ibuot eno Jesus Christ, Enye okponyuj ada iyip Esie osime mmo ke idem. Mfon ye emem akpakam osim mbufo uwak-u-wak.

2 Timothy 2:21

Edieke owo adianarede idem ye mbio idiok ndutin, enye eyedi nkpo-utom emi enyenede ukpono, nkpo-utom emi Abasi anamde asana, emi Ete ufok ekemedede ndida nnam nkpo, emi ebejede enye enim eno kpukpru oruk eti utom.

Isaiah 35:8

Ndien ɔkpɔ-usun eyedu do, ye usun, ndien enye eyekere usun edinen owo; baba edidehe ɣkpɔ kiet idinyun isanake ke esit ibe; ndien eyedi eke mmɔ; mbon isan, idem mme anana ibuot, ididuehe.

Hebrew 13:12

Mmɔdo Jesus ɣko akakpade ke edem inua-otop obio, man Enye anam mbio-obio esana ke iyip E-siemɔ.

Matthew 3:11

Ami nda mmɔɣ nnim mbufo baptism, man ekabare esit: edi Enye emi etienede Mi ke edem

enyene odudu akan mi, emi mmendotke ndikama ikpa-ukot Esie; Enye eyenim mbufo baptism ke Edisana Spirit ye ikan.

1 John 1:9

Edieke nnyin iyararede mme idiɔk-ɣkpɔ nnyin, Enye edi anam-akpanikɔ onyun enen, ete ifen mme idiɔk-ɣkpɔ nnyin, inyun iyet nnyin isana ke kpukpru mme ukwanɣkpɔ.

Luke 1:74, 75

Ete, ke ima isio nnyin ke ubɔk mme asua nnyin, iyeyak nnyin I-nam ɣkpɔ inɔ Imɔ ke ifure, Ke edisana ido ye edinen ido ke iso Imɔ ke ofuri uwem nnyin.

Utom mme Apostle 1:8a

Edi mbufo eyebɔ odudu, ke Edisana Spirit ama edi edidoro mbufo ke idem: mbufo eyenyuṅ edi mme ntiense Mi. . .

Ezekiel 36:27

Nyenyuṅ nda spirit mi nsin mbufo ke idem, nnyuṅ nnam mbufo esaṅa ke mme ewuhɔ mi, enyuṅ ekpeme ikpe mi enyuṅ e-nam.

Utom mme Apostle 4:31

Ndien ke mmɔ ema ekeboṅ a-kam ema, ufɔk emi mmɔ ebonode ke esit enyek; ndien kpukpru mmɔ eyɔhɔ ye Edisana Spirit, enyuṅ etiṅ ikɔ Abasi uko-uko.

Utom mme Apostle 13:52

Ndien mbet eyɔhɔ ye idaresit ye Edisana Spirit.

Luke 11:13

Mmɔdo edieke mbufo emi e-diokde efiokde ndinɔ nditɔ mbufo nti enɔ, adana didie akan oro ke Ete mbufo ke heaven ediyak Edisana Spirit ɔnɔ mmɔ eke ebeṅede Enye?

Rome 8:9

Edi mbufo iduhe ke obukidem, edi edu ke spirit, edieke Spirit Abasi oduṅde ke esit mbufo. Edi edieke owo minyeneke Spirit Christ, enye idige owo Christ.

MME IKPO ENWONO EKE ENODE IKOT CHRIST

43

Isaiah 66:2

Ndien Jehovah ɔdɔhɔ, ete, Ubɔk mi akanam kpukpru ŋkpɔ, ndien kpukpru mmɔ emi edu: ndien nyewuk enyin nse owo emi, kpa eyen ukut, emi esit onyung ɔtuhɔde, emi onyung enyekde aban na iko mi.

Psalms 37:3

Buɔt idem ye Jehovah, nyung nam se ifɔnde; duŋ ke isɔŋ, nyung dia akpaniko.

Psalms 34:18

Jehovah emekpere mmɔ eke esit ɔbuɔde mmɔ; onyung anyan mmɔ eke esit ɔduɔde.

Eriyarare 21:4

Enye eyekwɔhɔre kpukpru mmɔneyet ke enyin mmɔ efep. Mkpaa idinyung iduhe aba; eseme ye ntuana ye ubiak idinyung iduhe aba; koro ebe-iso ŋkpɔ ema ebe efep.

1 Peter 4:12, 13

Ndima, ekuyik ikan-ikan idomo eke odude ke otu mbufo, eke etienede mbufo man edomo mbufo efio, nte edide utibe ŋkpɔ ɔwɔɔ mbufo. Edi adana nte mbufo ebuanade ke ndutuhɔ Christ, ekam edara; man mbufo ekpenyung edat esit eti-eti ke adanemi ediyararede ubɔŋ Esie.

Rome 16:20a

Ndien ibigike bigi Abasi em-em eyedigi Satan anuak ke idak ikpat mbufo.

Rome 8:28

Edi imofioke ite kpukpru nkpa esana ota kiet enam ufon eno mmo eke emade Abasi, kpa mmo emi ekotde nte ekemde ye uduak Esie.

Psalms 34:19

Ediwak ukut esim eti owo; edi Jehovah osio enye ke mmo kpu-kpru.

Isaiah 43:2

Ke ini afo edisagade ke mmog ebe, ami nyedu ye afo; ye ke mme

akpa mmog, mmo idifukke fi: ke ini afo edisagade ke ikan udufoboke; edemikan idinyun itaha fi.

Hebrew 2:18

Koro sia Enye okokopde ndutuho ke erikut idomo, Enye eke-me ndinyana mmo emi edude ke idomo.

I Corinth 10:13

Idomo ikosimke mbufo ibohoke se inade owo ndibiom; edi Abasi edi akpaniko, idinyun iyakke edomo mbufo ebe se ukeme mbufo edide; edi Enye eyesiak usun uboho onu mdufo ke ufot idomo, man mbufo ekeme ndibiom enye.

Eriyarare 21:7

Owo eke akande eyeda ḡkpò emi enyene; ndien nyedi Abasi esie, enye eyenyuḡ edi eyen Mi.

Eriyarare 3:5

Owo eke akande, eyesine enye afia ɔfɔḡidem ntem; ndien ndisioho enyiḡ esie mfep ke ḡwed uwem, ndien nyenyime enyiḡ esie ke iso Ete Mi ye ke iso mme angel Esie.

Eriyarare 3:12

Owo eke akande, nyenam enye edi adaha ke temple Abasi Mi, ndien enye idiwɔrɔke do aba; nyenyuḡ ḡwet enye enyiḡ Abasi Mi

ke idem, ye enyiḡ Obio Abasi Mi, kpa obufa Jerusalem, emi otode Abasi Mi ɔsuhɔre ke heaven edi, ye obufa enyiḡ Idem Mi.

Eriyarare 3:21

Owo eke akande, nyeno enye nditie ye Ami ke ebekpo Mi, kpa nte Ami ḡkakande, nnyuḡ nsuhɔre ntie ye Etie Mi ke ebekpo Esie.

Eriyarare 2:7

Yak owo eke enyenede utɔḡ okop se Spirit ɔɔɔhɔde mme ufɔk Abasi. Owo eke akande, nyeno enye ndidia mfri eto uwem, emi odude ke Paradise Abasi.

ABASI ETIN IKO ONO NNYIN ABANA USIO NDO

1 Corinth 7:10, 11

Edi mm̄n̄n̄ mm̄ eke ekedede ndo uyo (inyuṅ idige ami, edi Ọb̄n̄ ọn̄ uyo), nte, ḡwan okudia-nare ọkp̄n̄ ebe esie; (edi edieke enye ama adianare, yak enye etie nte anana ebe; midige, enye anam emem ye ebe esie); ebe okunyūn̄ adianare ọkp̄n̄ ḡwan esie.

Rome 7:2, 3

Koro ibet ọb̄p̄ ḡwan emi odude ke ub̄k ebe adaṅa ini nte ebe odude uwem; edi ebe ama akpa, enye atara ke ibet ebe. Ntre ḡwan ama aka ọk̄d̄d̄ owo efen ke eyo uwem ebe oro, enyene ndikot e-nye esin-efibe: edi ebe ama akpa,

enye atara ke ibet; ke ntak oro enye idige esin-efibe, ọkp̄d̄d̄ owo efen.

Luke 16:18

Owo ekeledi eke osiode ḡwan esie ndo, onyūn̄ ọd̄d̄ efen, esin efibe: owo eke ọd̄d̄ ḡwan emi esiode ndo onyūn̄ esin efibe.

Matthew 5:32

Edi Ami nd̄h̄ mbufo nte, owo ekeledi eke osiode ḡwan esie ndo, ke mitoho ke ntak eridue ye erenowo, anam ḡwan oro akabare edi esinefibe: owo ekeledi eke edinyūn̄ ọd̄d̄ ḡwan oro esiode enye ndo, edi esin-efibe.

John 14:3

Ndien edieke nkade nkotim itie ntre nno mbufo, nyefiak ndi ndida mbufo nno Idem Mi; man mbufo enyuj edu ke ebiet eke Ami ndude.

Mark 8:38

Koro owo ekededi eke okopde but ye Ami ye iko Mi ke idioke emana use emi, Eyen owo eyekop but ye enye, ke ini Enye edide ke ubon Ete Esie ye ndisana angel Esie.

Eriyarare 3:11

Mmon ndi iwiwa. Sonso mum se enyenede kama, mbak owo edibo anyanya fo.

James 5:8

Mbufo eme anyan ime ntre nko; esonso mbufo esit; koro eridi Obon ke ekpere.

Matthew 24:30

Adanoro ke idionso Eyen Owo eyewut idem ke enyos; adanoro ke kpukpru mme idut ison eyenyuj efuhso, mmo eyenyuj ekut Eyen Owo odorode ke obubit enyos edi ye odudu ye akwa ubon.

Matthew 24:27

Koro nte emiren-miren otode ke edem usiaha-utin osoro aya ma osim edem usop-utin, ntre ke eridi Eyen Owo eyedi.

Luke 12:40

Mbufo nde ebene idem: koro Eyen Owo eyedi ke ini eke mbufo midorike enyin.

I John 3:2

Ndima, nnyin idi ndito Abasi ke emi; ndien iyarakere kapa iwut se nnyin ididide. Edi nnyin ifiok ite, edieke Enye ediworode owut idem nnyin iyebiet Enye, koro nnyin iyekut Enye nte Enye edide.

Matthew 16:27

Koro Eyen Owo ɔmɔɔ edidi ke ubɔɔ Ete Esie ye mme angel Esie, ndien ke ini oro Enye eyenɔ owo kiet kiet nte utom esie edide.

Luke 21:27

Adaɔoro ndien eyekut Eyen Owo odorode ke obubit enyɔɔ edi ye odudu ye akwa ubɔɔ.

Utom mme Apostle 1:11

Mmɔ oro enyɔɔ edɔɔ ete, Mbufo mbon Galilee, nsinam mbufo edade ese ikpa-enyɔɔ? Jesus emi, emi emende Enye ekpɔɔ mbufo eduk ke heaven, eyedi kpa ido emi mbufo ekutde Enye ɔnyɔɔ nde oduk ke heaven.

Eriyarare 16:15

Sese, ndidi nte inɔ; ɔfɔfɔn ɔnɔ owo eke esinede edisine-ɲkpɔ etie ekpeme; mbak enye edisaɔa iferi, owo edinyɔɔ okut mbubiam esie.

IKO ABASI

Ekuda ikò efen edian ke ikò emi ami ntemede mbufo, ekunyuṅ esio ke esit efep, man mbufo enim mbet Jehovah Abasi mbufo emi ami ntemede mbufo.

—Deuteronomy 4:2

Koro akanam baba ikò prophet itoho ke uduak owo: edi mme owo etiṅ ikò eke otode Abasi, nte Edisana Spirit esinde mmò etiṅ.

—2 Peter 1:21

Enyṅṅ ye isṅṅ eyebe efep: edi ikò Mi idibehe ifep. —Luke 21:33

Kpukpru ṅwedl eke edade odudu Spirit Abasi ewet, enyuṅ edi

se ifònde ndida ṅkpep owo ṅkpò, nnyuṅ nsua nnò owo, nnyun nnam owo esaja nte enende, nnyuṅ nteme owo edinen ido.

—2 Timothy 3:16

Mmada ikò fo ndip ke esit mi, man ṅkudue fi. —Psalm 119:11

O Jehovah ikò fo ɔmɔwuhò ke enyṅṅ ke nsinsi. —Psalm 119:89

Ikò fo edi utuenikaṅ ukot mi, ye uṅwana usuṅ mi.

—Psalm 119:105

Edi Jesus ɔbɔɔ mmò ete, Mbufo emedue, koro mbufo mifiòkke ṅwed Abasi ye odudu Abasi. —Matthew 22:29

Scripture text is from the Bible in Efik by United Bible Societies Africa Regional Centre, Nairobi, Kenya. Used by permission.

Published in numerous languages by World Missionary Press, Inc., as God supplies funds in answer to prayer. **For questions or more information by country, visit: www.wmp-contacts.org**

World Missionary Press
PO Box 120
New Paris, IN 46553-0120 USA
www.wmpress.org

Read booklets online or by App
www.wmp-readonline.org